

Cezúra

Közel négy évig voltam tagja az MDF-nek. A pártot akkor ismerhettem meg közelebbről, amikor Antall József miniszterelnöki kabinetirodáján dolgoztam. Volt szerencsém látni a miniszterelnök heroikus küzdelmét, amellyel döntő mértékben járult hozzá hazánk stabilitásához, a jogállam kereteinek megszilárdításához.

Azt is láttam, hogy erőfeszítései a legtöbbször értelenséggel és nemritkán kifejezett ellenérzéssel találkoztak nemcsak a szélesebb közvélemény, hanem saját pártjának több meghatározó vezetője részéről is.

Számomra 2006-ban ért meg az idő arra, hogy csatlakozzam az MDF-hez, s ebben alapvető szerepe volt Dávid Ibolya politikájának, annak a hatalmas törekvésnek, hogy megkísérelje meghonosítani és tartóssá tenni Magyarországon az Antall József halála után elporladt angolszász típusú, konzervatív hagyományt. Politikai credóját az MDF elnöke akkor még nem ezzel a jelzővel írta le, de én mégis így értelmeztem. Annak a hozzám fiatal korom óta a legközelebb álló politikának az alapjaival találkoztam, amely szilárdan hisz az egyéni és közösségi szabadságjogokban, s amely a patriotizmust, a nemzeti érzést képes összeegyeztetni a globalizáció összetett jelenségével (szemben a történelmünkben jól ismert provinciális-nacionalista nemzeti hagyománnyal, mely ma ismét reneszánszát éli hazánkban, és még sok baj forrása lesz). Ez a politika a társadalom alappilléreinek az egyéni felelősségvállalás és a közösségi szolidaritás közötti egyensúly megteremtését és az ennek alapján működő szabad, de szabályozott piacgazdaságot tekinti, éles ellentétben az államközpontú szemléletmóddal. Ez a konzervativizmus határozottan szakít a rendszerváltozás előtti korok etatista gyakorlatával, amely az államra mint a paternalizmus mintaképe tekint. Nos, célom az volt, hogy ösztönözzem ennek a konzervatív ideálnak a térhódítását Magyarországon, s erre az MDF-et, Antall József pártját véltem a megfelelő keretnek.

Egyértelmű volt már évekkel ezelőtt is, hogy rajtunk kívül egyetlenegy párt sem vallja a fenti elveket, teljesen függetlenül attól, hogy milyen jelzőkkel illetik önmagukat vagy egymást. Ezért logikusnak tűnt, hogy ezt a konzervatív utat válassza, egyre határozottabb arcúval az MDF.

Persze tudni lehetett, hogy ez az út rengeteg konfliktushoz vezet két okból. Egyrészt az MDF tagságának tekintélyes része sokkal inkább szimpatizál azzal az etatista, fundamentalista jobboldalissal, amelyet ma a Fidesz képvisel leginkább. Ez akkor is igaz, ha az MDF sok tagja és vezetője komoly sebeket kapott a Fidesztől az évek során, és ezért személy szerint a fideszesekkel nem szimpatizálnak. Még sötétebbé festi a képet számomra az, amikor nem egy MDF-es a Jobbik által hangoztatott téveszmék mellett agít.

Másrészt Dávid Ibolya és a hozzá hasonló vezetők jó idő óta határozottan jelezték, hogy véget kívánnak vetni az ország oligarchizálódási folyamatának, a gazdaság és a politika összefonódásának és az ezzel természetes módon együtt járó, nagymértékű korrupciónak. Az angolszász konzervatív hagyomány korántsem tökéletes, de ez kínálja a legkedvezőbb fejlődési utat egy olyan ország számára, mely a diktatúrát épphogy maga mögött hagyta, demokratikus önazonosságában még bizonytalan, s egyelőre a jogállami normák alapjait tanulja. Logikus volt tehát, hogy az EP-választás előtt egymásra találjon az MDF és Bokros Lajos.

E kapcsolat intézményesítésének kezdeményezőjeként immár sokadszor le kell szögezmem, hogy a Bokros Lajos által évtizedek óta hangoztatott elvek, amelyeket rendszeresen kifejt írásban és szóban is, tökéletesen lefedik mindazt, amit angolszász típusú konzervativizmusnak neveznek. Büszkén vállalom, hogy a mi elvrendszerünk szerves részét képezi a szabadelvű hagyomány, szemben politikai versenytársainkkal, ezért nyilvánvalóan liberálisabbak vagyunk sokuknál. Sajátos, hogy ezt a fajta szabadelvűséget ma oly gyakran vádként olvassák a fejünkre. Ám nem lennének szabadelvűek, ha ezt túlságosan a szívünkre vennék...

Az MDF Bokros Lajos nevével fémjelzett programja nemzetközi összehasonlításban is kiváló, szakszerű, következetes, hiteles és korszerű program. Bokros Lajossal az MDF valóban újszerű, eredeti gondolatok megfogalmazására volt képes, amelyek éles ellentétben állnak mindazokkal a korábbi politikai válaszokkal, amelyek annyi bajt és szenvedést okoztak hazánknak a rég- és a közelmúltban egyaránt.

Nyilván ezt ismerték föl az MDF vezető testületei, amikor elsőpró többséggel megválasztották Bokros Lajost miniszterelnök-jelöltnek, és szinte egyhangúlag kiálltak választási programunk mellett.

A legegyszerűbben el kell mondanunk, hogy sem miniszterelnök-jelöltünk, sem programunk nem bukott meg! Egy választás ugyanis nem erkölcsi, még csak nem is szakmai ítélet személyek és programok fölött. Ha van bűne a magyar politikai osztálynak, elsősorban a Fidesznek, az az, hogy erkölcsi kérdéssé, a jó és rossz harcává silányította és hazudta a politikai alternatívák, programok közti választást.

Nem az MDF programja, hanem politizálása bukott meg, az MDF mint párt szenvedett megsemmisítő vereséget. A pártnak és vezetőinek el kell végezniük a politikai értékelés felelősségteljes munkáját, és le kell vonniuk a következtetéseket.

A magam részéről levontam a következtetést a választás éjszakáján. Természetesnek veszem, hogy távoznia kell a vezetésből annak, aki nevét adta ehhez a politikához, és egész erejével annak sikeréért küzdött. Belátom, hogy az a törekvés, amelynek részese voltam, 2010-ben elbukott. Nem tudtam a magam szerény eszközeivel elősegíteni, hogy politikai sikert kovácsoljunk értékrendünkéből és programunkból, mert rengeteg rossz döntést hoztunk. De ezen értékrend és képviselőik mellett a továbbiakban is szilárdan kitartok, mert minden

elemében érvényesnek tartom magyar és nemzetközi viszonylatban is mindazt, amit képviseltünk.

A párttagságomról is lemondtam, mert nem látom jelét és lehetőségét annak, hogy az általam képviselt ideák jegyében kívánna és tudna politizálni az MDF a továbbiakban. Sajnos erre utalt az elmúlt két hétben számos nyilatkozat, amelyeket leginkább a rendkívül méltánytalan és igaztalan bünbakkeresés jellemezett. Erre utal az is, hogy néhányan azok közül, akik a különféle döntések meghozatalában és előkészítésében vezető szerepet játszottak, a saját magukra vonatkozó következtetések levonása helyett másokra mutogatnak. És ezt még tetézi az a megalázó jelenség, hogy a megoldást sokan abban a múltban és olyan személyekben keresik, amellyel és akikkel meggyőződésem szerint helyesen szakított korábban a párt.

Megköszönöm Dávid Ibolyának, hogy egy évtizedig vezette a pártot, és új irányt jelölt ki a magyar politikában. Megköszönöm Bokros Lajosnak, hogy volt hite; hogy a hitelességét kölcsönözte az MDF-nek s rangot adott politizálásunknak. Örülök, hogy az MDF fórumot adhatott nézeteinek, és hiszem, hogy a közös erőfeszítés nem volt hiábavaló. Öröm és megtiszteltetés volt velük együtt dolgozni. Köszönöm a tavalyi és az idei kampánycsapatnak a sok ötletet és az önzetlen együttműködést. És végül megköszönöm az MDF minden vezetőjének és tagjának az elmúlt évek közös munkáját. De köszönöm a kudarcokat is, mert rengeteget tanultam belőlük. Fontos tesztje az életünknek, hogy vereségeinket tudjuk-e méltósággal viselni. Csak ebből lehet ugyanis újratekzés.

A mostani időszak a cezúra, vagyis a rövid számvetés és lélegzetvétel ideje. Magyarország hatalmas kihívások előtt áll, amelyekhez lehet államközpontú, autoriter, antikapitalista és antiliberalis módon és lehet a rendszerváltozás szellemiségének megfelelően szabadelvű és konzervatív módon is közelíteni. Ma csak az előbbinek vannak hívei az Országgyűlésben, a politikai közép lakatlan. A szabadelvű konzervatívoknak ezért nem csupán lehetőségük, de kötelességük is, hogy egymásra találjanak, és a következő években bebizonyítsák, hogy nemcsak tudják, mit kell tenni az ország felemelkedése és a szabadság kiteljesítése érdekében, hanem birtokában is vannak az ehhez szükséges politikai eszközöknek és képességeknek.

A szerző az MDF volt szóvivője